

KOPPERO

Leikkikalu- konsepti lasten kulttuuritapahtumaan

LAHDEN AMMATTIKORKEAKOULU
Muotoilu- ja taideinstituutti
Pakkausmuotoilu- ja grafiikka
Opinnäytetyö
Kevät 2013
Elisabeth Vesanto

Lahden ammattikorkeakoulu
Muotoilu- ja taideinstituutti
Muotoilun koulutusohjelma
Pakkausmuotoilu ja grafiikka

Elisabeth Vesanto
Leikkikalun konsepti lasten kulttuuritapahtumaan
Opinnäytetyö
65 Sivua
Kevät 2013

Lahti University of Applied Sciences
Institute of Design and Fine arts
Degree programme in Design
Package Design and graphics

Elisabeth Vesanto
Toy Design for Children's culture festival
Final Thesis
65 Pages
Spring 2013

Tiivistelmä

Opinnäytetyökseni suunnittelin pahvisen leikkikalun lapsille. Se on lapsen omaa mielikuvitusta kannattava, antaa lapselle mahdollisuuden itse osallistua ja vaikuttaa leikkikalun lopulliseen ulkonäköön. Pahvinen leikkikalun kiinnitetään lasten polkupyörään, muodostaen siitä oman näköisen menopelin.

Pohjatyönä tuotesuunnittelulle olen tutustunut lastenkulttuuriin, lasten pahvisiin leikkirakennuksiin, lasten polkupyöriin ja niiden entisöintiin.

Etsin tapahtuman, jonne leikkikalun tulisi käytännössä työpajaksi. Lopputyöni tulee olemaan osana ohjelmaa *Skidit Festarit* -nimisessä lasten kulttuuritapahtumassa Helsingissä 07.07.2013.

Asiasanat:
Leikki, leikkikalun, muotoilu lapsille,
lastenkulttuuri

Abstract

For my Final Thesis I designed a toy for the children which is proving them to use own imagination. It gives free possibilities to create and affect to the final outlook of the toy. A cardboard toy can be fasten to the back of the children's bike when it is becoming a movable toy.

For the research I took a closer look in to the children's culture, a cardboard playhouses, a bikes and renovating a children bike.

I search a festival where I could bring the toy concretely to use like a workshop. My final work will be part of the children's culture festival called *Skidit Festarit* in 7th of July 2013.

Keywords:
A play, a toy, design for children,
children's culture

SISÄLLYS

	Tiivistelmä / Abstract	
1	Johdanto	09
2	Lastenkulttuurista leikkiin	10
	2.1 Lastenkulttuuri	
	2.2 Leikki elää - lelu muuttuu	
3	Inspiraatiosta ideaksi	21
4	Tilannekatsaus	27
	4.1 Lasten ostetuimmat polkupyörät	
	4.2 Lasten pahviset leikkirakennukset	
	4.3 Lastenkulttuuri tapahtumia Helsingissä	
5	Koppero- leikkikalun suunnitteluprosessi	38
	5.1 Lasten polkupyörän entisöinti, luonnokset ja protomallit	
	5.2 Tuotteen testaaminen lapsille	
6	Koppero- työpaja lastentapahtumaan Skidit Festarit	54
7	Arviointi	60
	Lähdeluettelo	62

1 Johdanto

Olen kiinnostunut lapsille suunnatusta muotoilusta ja polkupyöräkulttuurista. Halusin kehittää tuotteen, jossa pystyin yhdistämään nämä kiinnostuksen kohteet. Inspiroiduin myös menneistä ajoista, jolloin lapset vielä leikkivät pihaleikkejä enemmän.

Opinnäytetyössäni aion tutustua lastenkulttuuriin, leikin olemukseen, luovaan leikkiin, pahvisiin leikkikaluihin ja lastentapahtumiin. Teorian lisäksi entisöin lasten polkupyörän, jotta tutustun pyörän rakenteeseen syvemmin.

Lopputuloksena valmistan lasten polkupyörään kiinnitettävä pahvisen leikkikalun. Leikkikalun nimeltä Koppero, tulee osaksi Skidit Festarit tapahtumaa. ***Tapahtumassa lapset voivat tuunata eli muokata tuotteen ulkonäköä.*** Kuten maalamalla, piirtämällä ja lisäämällä siihen eri materiaaleja, jolloin jokaisesta leikkikalusta tulee yksilöllinen.

Tuote tulee kertomaan mielikuvituksen ja leikin tärkeydestä niin lapsille kuin aikuisille. Se muistuttaa, kuinka lapsen luovuus edesauttaa tuottamaan ekologisia leikkikaluja.

2 Lastenkulttuurista leikkiin

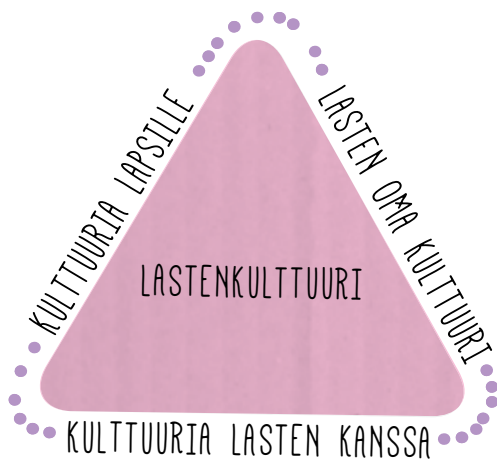
2.1 Lastenkulttuuri

Lastenkulttuurilla yleensä tarkoitetaan aikuisten tekemää taide- ja kulttuuritoimintaa, kulttuurituotteita sekä muotoilua lapsille. Tämän lisäksi lastenkulttuuriin liittyy lapsen ja aikuisen yhdessä tekemää kulttuuria sekä lapsen omaa spontaania kulttuuritoimintaa. Kuten maalaaminen, leikkiminen, laulaminen ja rakentaminen. (Karlsson 2005, 29.)

Lapsille suunnatussa muotoilussa, kulttuuri-tapahtumissa sekä tuotteissa tulisi huomioida lasten tarpeet ja aloittaa suunnittelu lasten näkökulmasta. Kohderyhmän mukaan ottaminen jo alussa auttaa laajentamaan näkökulmia. Lapsien luovuus on spontaania ja siten edesauttaa aikuisia tuomaan yllätyksellisiä ideoita ja oivalluksia suunnitteluun. (Allas, Horelli, Kalliokoski & Vepsä, 1992, 07.)

Lastenkulttuuri muuttuu koko ajan. Resursseja lapsien tukemiseen käytetään yhä enemmän. Lapsia on opittu ymmärtämään ja tietoa lasten maailmasta on yhä enemmän. Me-henkisyys on lisääntynyt ja lapsi otetaan huomioon tekijänä, eikä enää passiivisena katsojana. (Vartiainen, 2007, 15-16.)

Lapsille suunnitellaan ja tarjotaan enemmän ohjelmaa, johon he voivat itse osallistua ja olla toiminnassa mukana. Annettaessa lasten osallistua kulttuurin tuottamiseen ja suunnitteluun syntyy ratkaisuja, joissa toiminnallisuus on monipuolista, yhteisöllistä ja idea rikasta.

Kuva 1. Esimerkki lasten omasta kulttuurista, joka voi olla polkupyöräilyä.

<http://www.flickr.com/photos/ozventure/4063208035/>

2.2 Leikki elää - lelu muuttuu

Leikkivä ihminen (*homo ludens*)

Leikki on olennainen ja välttämätön ehto inhimilliselle kasvulle, oppimiselle ja kulttuurin kehittymiselle. Leikki on vapaaehtoista toimintaa, joka erottuu tavallisesta elämästä. Se on ennakoimatonta ja tuottamatonta. Leikin sanotaan olevan parasta lääkettä ikävystymiseen ja ahdistukseen. (Kalliala 2012, 06-09.)

Leikki-ikä sijoittuu ikävuosiin 2-6 vuotiaat. Silloin lapsi kykenee luomaan kuvitellun tilanteen ja toimimaan sen mukaisesti. Leikki on lapsen normaalia toimintaa, mutta myös luonnollinen tapa oppia. Leikillä on suuri merkitys lapsen terveille kehitykselle ja itsetietoisuudelle. Se on välttämättömänä lapsen fyysisen, sosiaalisen, emotionaalisen ja kognitiivisen kehityksen kannalta.

Lapsen leikki on sponttaania, joten lapsi pystyy uppoutuu siihen. Leikin avulla lapsi voi tutustua ympäröivään maailmaan samaistuen arkisiin toimintoihin. (Piironen 2004, 14-20.), (Tamminen 2004, 92-94.) Toisaalta taas irtautua todellisuudesta ja heittäytyä rajattomaan fantasiaan ja luovuuteen. (Lehto, 1996, 09.)

Pieter Bruegel maalasi 1560-luvulla teoksen nimeltä *Lasten leikit*. Maalauksessa on 80 erilaista leikkiä keskiajalta. Teos kertoo leikin olemuksesta paljon. Leikkejä on monenlaisia jopa rajattomasti. Niitä voi leikkiä yksin, yhdessä tai isoissa ryhmissä. Leikki ei myöskään edellytä valmista lelua, sille rakennettuja välineitä tai leikkipaikkaa. Leikki on ajatonta, joka voi kestää tuntikausia tai vain hetken. (Kalliala 1999, 15-16.)

Kuva 2. Pieter Bruegel, Children's Games (Lasten leikit) 1560-luvulta.

http://www.momcentral.com/sites/default/files/blog_images/st_29_gamer_f.jpg?1291239651.

"VOIT LÖYTÄÄ IHMISESTÄ ENEMMÄN TUNNIN LEIKISSÄ KUIN VUODEN KESKUSTELUSSA".
- PLATON

Lapsi ja lelu - lelu ja leikki

Lelujen ulkonäkö, materiaali ja käyttötarkoitus ovat muuttuneet historiassa. Nykyaikana lapsi ei ole suhteessa leluihin vain leikkijänä, vaan myös kuluttajana. Lapsille valmistetaan, markkinoidaan sekä myydään tuotteita yhä enemmän. Lapsille on annettu vapaus ostaa haluamiaan tavaroita sekä he ovat entistä bränditietoisempia (Lahikainen, Punamäki & Tamminen, 2008, 48).

Lasten esineympäristöä kuvaakin parhaiten huoneellinen leluja. Leluja on paljon, jopa liikaakin. "Olemme tekemisissä suurteollisuuden, suurkanutuksen ja suuromistuksen kanssa" toteaa Piironen (2004, 386).

Nykyaikana viihde ja viihtyminen mielletään leikkimiseksi. Tietokonepeleihin, kännyköihin ja televisioon eli ns. virtuaalimaailmaan käytetään suurin osa ajasta. Kyseinen viihtyminen ei ole tarvittavan aktiivista eikä psyykkistä toimintaa vaan passiivista ja etukäteen ohjattua (Tamminen 2004, 93).

Oksanen (2008, 46) puhuu tutkimusprojektista nimeltä Eriarvoinen lapsuus: vertaileva tutkimus Pohjoismaissa. Tutkimus tehtiin vuonna 2002, jossa kerättiin tietoa 7-13-vuotiaiden lasten ajankäytöstä, hyvinvoinnista ja sosiaalisesta ilmapiiristä. Tutkimustuloksista ilmeni lasten yleistä pahoinvointia ja pessimismin tunteita.

Lasten psyykinen ja fyysinen huonovointisuus onkin yleistynyt. Syynä on muunmuassa liikunnan vähentyminen, liian valmiit virtuaalimaailmat sekä lelut. Lapsi joutuu elämään muiden luomien mielikuvitusten, luovuuden ja kaupallisten ehtojen mukaan. Se on vähitellen turruttanut lasten oman sisäisen kokemusmaailman ja luovuuden. (Tamminen 2004, 93.)

Kuva 3. Nykyaikana lapset käyttävät suurimman osan ajastaan virtuaalisen viihteen parissa.

http://www.gardenofpraise.com/images/bruegel_games.jpg

Teknologiaa on kaikkialla ja sitä tarvitaan useimmissa asioissa. Siitä on tullut jokapäiväistä, jopa pakollista. Vaikka teknologia onkin tärkeää tulevaisuuden kannalta, lapsilla tulisi olla vastapainoksi muutakin tekemistä. Lapsien pitäisi pystyä kehittämään sosiaalisia, visuaalisia sekä kehitykselle tärkeitä ominaisuuksia, jotka eivät teknologian avulla kehity.

Ylen Aamu- tv sarjassa, Lasten kesäleikit, haastateltiin lapsia ja kyseltiin heiltä, mitä he leikkivät kesäisin. Mukana oli myös Pelastakaa Lapset ry:stä Sami Köykkä ja Sini Korhonen. Haastattelussa lapset kertoivat, että tietokonepelien ja muiden elektroniikan lisäksi he tykkäävät leikkiä myös ulkona.

Perinneleikit eivät siis ole täysin unohtuneet tai ainakaan menettäneet arvostusta nuorten lasten keskuudessa. Aikuisten tulisi ottaa vastuu siitä kuinka paljon lapsi käyttää aikaa teknologian ääressä päivittäin. Kannustamalla ja ohjaamalla lapsia esimerkiksi ulos leikkimään, tekemään asioita yhdessä tai itse, saamme lapset käyttämään aikaa monipuolisemmin. Lapset eivät ole unohtaneet vapaan leikin sekä ulkoleikkien tärkeyttä, mutta tarvitsevat siihen aikuisten ohjausta.

*“VIIHDYKKEITÄ ETSIVÄ IHMINEN YRITTÄÄ KULUTTA AIKAA,
LEIKKIVÄ IHMINEN KÄYTTÄÄ AIKAA LUODAKSEEN UUTTA”
(TAMMINEN 2004, 93).*

Leikki ei edellytä leluja (Lehto, 1996, 09), mutta niitä on aina tehty ja tullaan aina tekemään. Markkinoilla on laaja kirjo erilaisia leluja. Tietokoneet, konsolit, kännykät, kuvat, tv-mainokset, tavaratalojen leluosastot ja lasten omat lelujen vertailemiset opettavat lapsille mitä toivoa. Lelu tarjonnan tietäminen aktivoi lapset haluamaan lisää leluja, joita he eivät välttämättä tarvitse. (Lahikainen ym. 2008, 66-67.) Monet vanhemmat ovat alkaneet tiedostaa ja jopa vastustaa markkinointia, joka kohdistuu suoraan lapsiin.

Läpikaupallisessa ja kilpailun täyttämässä yhteiskunnassa luovuuteen ja yksilöiden omaan henkilökohtaiseen tilaan satsaavat projektit olisivat tarpeen (Lahikainen ym. 2008, 54). Leikki-ikäinen tarvitsee luovia vaihtoehtoja kaupallisuuden rinnalle. Kotitekoiset ja yksinkertaiset tavarat tuovat usein mielihyvää sekä voivat viihdyttää pidempään, kuin liian pitkälle kehitetyt lelut. Ne eivät jätä tilaa lapsen mielikuvitukselle.

Parhaimmat lelut ovat yleensä niitä joihin lapsella tulee emotionaalinen suhde. Tällaiset lelut liittyvät yleensä askarteluun, oppimiseen, toimintaa ja sosiaalisiin suhteisiin.

Kuva 4. Lapsi ei tarvitse valmiita leluja luodakseen yksinkertaisesta esineestä leikkivän leluun.

<http://pinterest.com/pin/179721841349903667/>

Kuva 5. Materiaalien monipuolisuus antaa lapsille vapauden luoda leikkikaluja, jotka heijastavat lapsen persoonallisuutta.

<http://thegoldjellybean.com/2012/06/imaginative-play-with-stick-people.html>

Vapaat ja luovat leikit sekä leikkikalut

Vapaassa leikissä lapset keksivät itse leikin sisällön. Lasten suunnitelmattomalle leikille tulisi antaa vapaat kädet, enemmän aikaa ja tilaa. Sen tulisi olla mahdollisimman paljon lapsesta itsestään lähtöisin.

Varhaiskasvatuksen uranuurtaja Friedrich Fröbelin (1782-1852) mukaan lapsi tulisi käsitellä aktiivisena olentona, jonka omatoimisuutta ja luonnollista kehitystä tuli tukea. Hän piti erittäin tärkeänä lasten omaa vapaata leikkiä sekä tunnisti lapsen oman luovan leikin arvon ja merkityksen.

Aikuisten tulisi tukea lapsen luovaa ja monipuolista leikkiä. Fröbel vaati vanhempia pitämään huolta siitä, että lapsilla oli mahdollisuus leikkiä. (Karila, Kinos & Virtanen 2001, 46-51). Vapaa leikki antaa aikuisille mahdollisuuden seurata lapsen kehitystä.

Lasten vapaa leikki on lasten omaa kulttuuria. Lasten kauneusmaailma ja sen yksinkertaisuutta tulisi arvostaa. Aikuisten mielestä pienet ja vähäiset asiat voivat olla suuria lapsille. Sen takia aikuisten tulisi palata asioissa ruohonjuuritasolle. (Suosalo & Tavasti 2008, 08.)

"FRÖBELIN MUKAAN LAPSI ON ENSIN ITSE OMA LEIKKIVÄLINEENSÄ. HÄN LÖYTÄÄ KÄTENSÄ JA SORMENSA, MUTTA TARVITSEE JO HYVIN PIAN VÄLINEITÄ, JOITA VOI KÄSITELLÄ VAPAASTI (FRIEDRICH FRÖBEL 1844)" (KARILA YM. 2001, 49).

Kuva 6. Lasten kauneusmaailma on erilaista, kuin aikuisten.

<http://coracarolinacolors.blogspot.fi/2011/05>

Kuvat 7. Makedon leikkiauton idea on käyttää kierrätysmateriaaleja valmistaessa uutta lelua. Vanha pahvilaatikko, cd-levyt, muovilautaset ja korkit on käytetty hyödyksi.

https://mymakedo.com/shop/product_detail/find-make-car

Lelun ei tarvitse olla suunniteltu leikittäväksi vain tiettyä leikkiä. Tavallinen esine muotoutuu mielikuvituksen avulla leikin edellyttämäksi asiaksi. Aina ei tarvitse ostaa valmista lelua, niitä voi tehdä itse. Voimme käyttää jotain jo olemassa olevaa ja kehittää sitä kautta leikin monipuolisuutta. Lelun voi tehdä esimerkiksi käsin ympärillä olevista materiaaleista, kuten kierrätysmateriaaleista.

Vaikka tuote olisikin tehty jättemateriaalista, ei sen tarvitse olla roskaa. Makedolla on oiva esimerkki, kuinka pahvilaatikosta saa tehtyä tyylikkään leikkiauton lisäämällä siihen kotoa löydetty hylkymateriaalit. Yrityksen idea on myydä toimiva ratkaisu siten, että materiaalit hankitaan muualta, kuin kaupasta. Ainoastaan ohjeet auton rakentamiseen ostetaan kirjan muodossa.

Materiaalien monipuolisuus osana luovaa prosessia antaa lapsille vapauden luoda itse jotain uutta omien mielikuvien perusteella. Vapaa luova prosessi antaa ymmärrystä omasta itsestä ja kyvyistään.

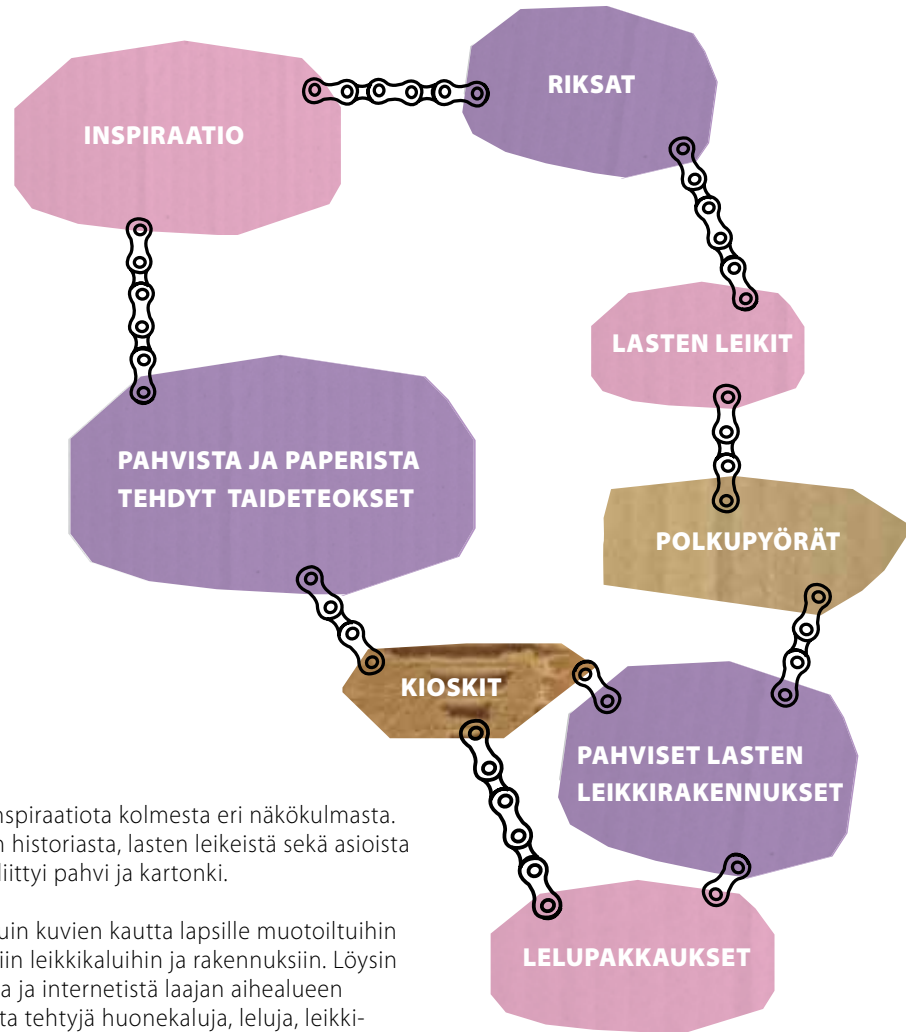
Käsin ja itse tehdyt lelut heijastavat lapsen persoonallisuutta, fyysistä sekä sosiaalista kasvuympäristöä. Lapsen oma-aloitteisuus ja vastuun ottaminen antaa mahdollisuuden opetella tuntemaan kulttuurista ympäristöä. Tämä tapahtuu jäljittelemisen ja havaintojen tekemisen kautta. (Piironen 2004, 401.)

3 Inspiraatiosta ideaksi

Vaihtovuotenuani Lissabonissa inspiroiduin vanhoista kioskeista ja kioskikulttuurista. Aluksi halusin valmistaa aikuisten kolmipyörän ja rakentaa siihen pahvista kioskin. Sen tarkoitus olisi toimia erilaisissa tapahtumissa, kuten Ravintolapäivillä ruoan myyntikojuna.

En jättänyt ajatusta siihen vaan päätin tehdä ideasta itselleni vielä haastavamman ja soveltaa sen lapsille. Valitsin muotoilun kohderyhmäksi lapset, koska olen kiinnostunut lastenkulttuurista. Minulla ei ollut vielä aiempaa kokemusta aiheesta, mutta tätä kautta koin mahdollisuuden tutustua siihen.

Halusin suunnitella tuotteen, joka olisi monikäyttöinen, ulko- ja sisäleikkeihin sopiva, liikuteltava sekä voisi toimia lapsille työpajana erilaisissa tapahtumissa.

Hain inspiraatiota kolmesta eri näkökulmasta. Kioskin historiasta, lasten leikeistä sekä asioista joihin liittyi pahvi ja kartonki.

Tutustuin kuvien kautta lapsille muotoiltuihin pahvisiin leikkikaluihin ja rakennuksiin. Löysin kirjoista ja internetistä laajan aihealueen pahvista tehtyjä huonekaluja, leluja, leikkitaloja ja soittimia. Löysin myös paperisia ja pahvisia taideteoksia, käyttöesineitä, installaatioita ja rakennuksia.

Tutustuin myös pintapuolisesti aasialaisiin kuljetuskärryihin toimiviin Riksoihin sekä lasten lelupakkauksiin.

Kuva 8. Lapsia kioskillä 1937-luvulla.

<http://www.uta.fi/kyky/arkisto/koskivoimaa/vuodet/1937b2.htm>

Kuva 9. Poikien jäätelökioski 1950-luvulla.

<http://www.elisanet.fi/heikki.kahila/Vilen.htm>

Kuvia lasten kioskikulttuurista ja historiasta.

Kuva 10. Tapanilan torin lippakioski 1971-luvulla.

<http://www.kolumbus.fi/leena.koivu/mosa-tori.html>

Kuva 11. Aaltopahvista valmistettu polkupyörä.
<http://www.chrisgilmour.com/en.opere.html>

Kuva 12. Pahvinen pop-up kauppa.
<http://www.weheart.co.uk/2012/01/03/naver-app-square-seoul/>

Kuva 14. Pahvinen kylä, Favela.
<http://teagantall.blogspot.fi/2009/09/benjamin-van-oost-favela.html>

Kuva 15. Paperista muotoiltu aamiainen.
<http://www.designboom.com/art/sarah-illenberg-good-weather-exhibition/>

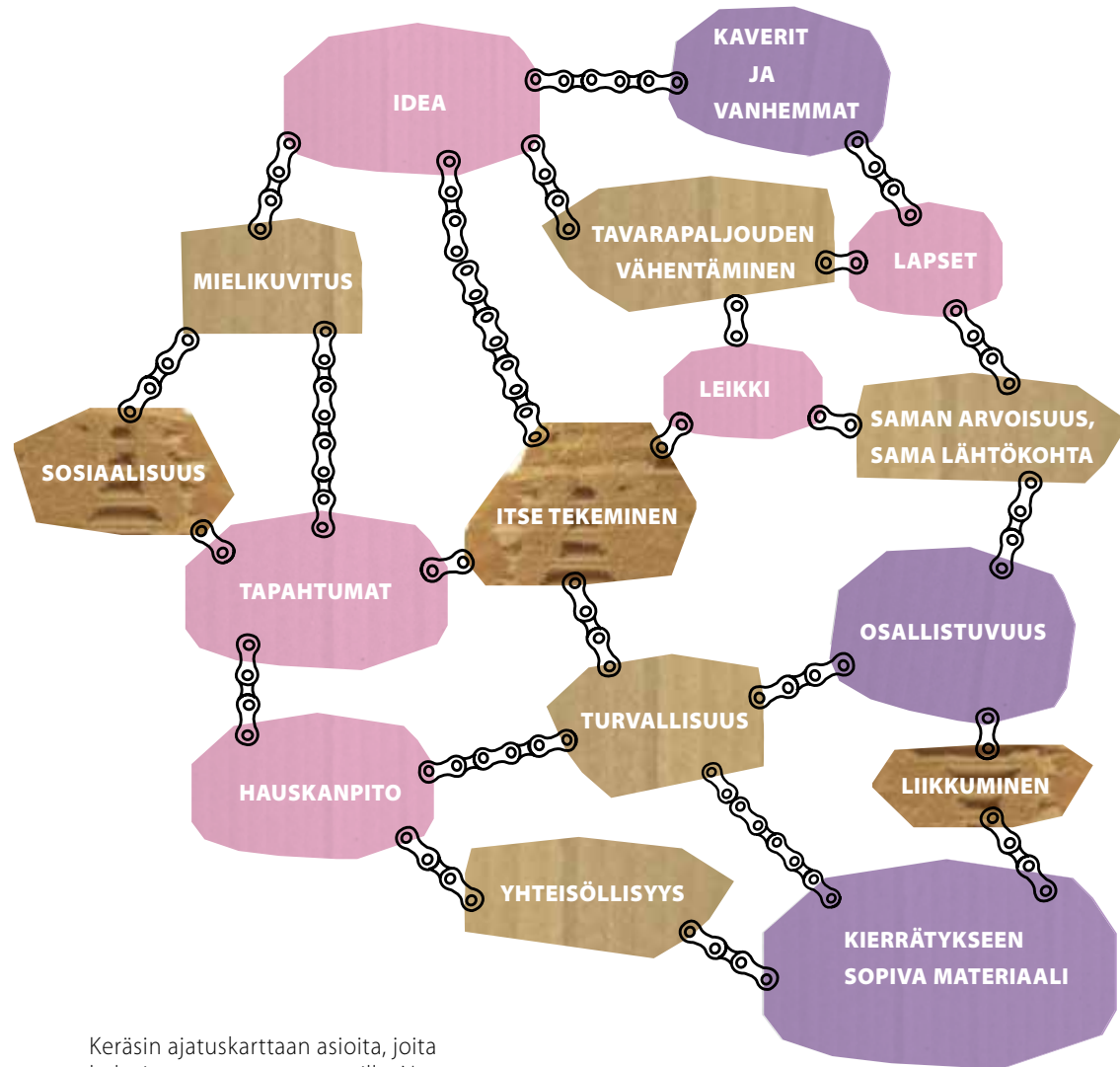
Kuva 13. Ensimmäinen pahvista valmistettu polkupyörä, jolla pystyy ajamaan.
<http://news.nationalpost.com/2012/10/16/israeli-inventor-creates-cardboard-bicycle-that-can-change-the-world/>

Kuva 16. Lasten lelupekkauksia.
<http://sacmagique.net/post/20903500733/illustrations-for-nk-department-store-in>

Kuva 17. Aasialainen Riksa toimii kuljetusvälineenä pahvinkeräyksessä.
<http://www.flickr.com/photos/supercamel/1155605513/>

Keräsin ajatuskarttaan asioita, joita halusin tuotteen tuovan esille. Ne ovat asioita, jotka koin tärkeiksi ideointi vaiheessa.

Tämän kaiken pohjalta aloitin suunnittelemaan aaltopahvista leikkikalua lapsille, jonka voi kiinnittää lasten polkupyörään.

4 Tilannekatsaus

4.1 Lasten ostetuimmat polkupyörät

Kävin helmikuussa 2013 tutustumassa viiteen eri helsinkiläiseen lasten polkupyöriä myyvään liikkeeseen sekä tavarataloon. Kuvasin ostetuimmat 3-6-vuotiaiden lasten polkupyörät. Kysyin myyjiltä, mitkä ovat yleisimmät kriteerit polkupyörän hankintaan. Valintaan vaikuttivat hinta ja polkupyörän väri.

Kerätessäni tietoa huomasin, että suurimassa osassa polkupyöristä ei ollut tavaratelinettä. Tuotteen suunnittelun kannalta tämä havainto oli erittäin tärkeä. Se vaikutti kiinnitysmekanismin kehittämiseen ja toi uuden näkökulman Kopperon suunnitteluun.

Kuvien tiedot oikealta ylhäältä, kellon suuntaisesti:
 Suomen Polkupyörätukku - kauppakeskus Itis, Hello Kitty; Inter Sport - Puhos, Tunturi, Rigger;
 Velo & Oxygen - Puhos, Crescent Fridälv ja Munin; Prisma Itäkeskus, Jupiter;
 Fillarikellari, Crescent Munin sekä lisäosa QR tavarateline.

4.2 Lasten pahviset leikkirakennukset

Lasten lelut, vaatteet ja huonekalut ovat lyhytikäisiä. Ei välttämättä tuotteen kestävyuden takia vaan johtuen lapsen nopeasta kehityksestä. Aihe on usein esillä puhuttaessa ekologisesta lastenkulttuurista. Aiheeseen on keksitty monia ratkaisua, kuten vaatteiden kierrättäminen ja lelujen vaihtokauppa.

Muotoilijatkin ovat yrittäneet ratkaista tätä haastetta. Markkinoille on alkanut tullemaan kierrätykseen sopivia leikkikaluja, huonekaluja ja leikkirakennuksia.

Keräsin esimerkkejä aaltopahvisista leikkirakennuksista. Esittelen viiden eri leluvalmistajan. Niitä yhdistävät tuotteissa kokoon taitettavuus, muokattavuus sekä lapsien mahdollisuus itse käyttää mielikuvitusta eli kuvittaa tuote ja luoda niistä oman näköisiä.

Kuva 25. <http://www.houzz.com/photos/356949/Cardboard-Rocket-to-the-Moon-eclectic-outdoor-playsets->

Kuva 26.

<http://www.woodthatsgood.co.uk/childrens-wooden-toy-product/169/cardboard-rocket-playhouse-toddlers-kids-role-play-paperpod>

Kuva 27.

<http://www.woodthatsgood.co.uk/childrens-wooden-toy-product/171/cardboard-pod-playhouse-toddlers-kids-role-play-paperpod>

Paperpod

Paul Martin on tuotemuotoilija. Hänellä on 25 vuoden kokemus aaltopahvista. Paul sai inspiraation suunnitella lapsille pahvisia leluja, kun hän näki omat lapsensa pitävän enemmän hauskaa syntymäpäivä- ja joululahjapakkausten kanssa, kuin itse lahjojen parissa.

Paul aloitti suunnittelemalla pahvisia leluja kouluihin ja päiväkoteihin. Paperpod -tuotteet ovat EYFS:n (Early Years Foundation Stage) ja valtakunnallisen opetussuunnitelman suosittelamia.

Tuotteet ovat tarkoitettu edistämään luovuutta ja mielikuvitusta. Niitä voi maalata ja käyttää kollaaseina. Paperpod -tuotteet taittavat litteiksi varastointia varten ja ovat täysin kierrätettäviä. PaperPod on Englantilainen yritys, joka tekee myös yhteistyötä Kid-Eco nimisen yrityksen kanssa. Tuotteita pystyy ostamaan internetin kautta. (Paperpod Collection 2013.)

Kuva 28. http://kidsonroof.com/new/product_page.php?products_id=20

Kidsonroof

Romy Boesveldt ja Ilya Yaskin perustivat Kidsonroof nimisen yrityksen vuonna 2005. Tunnuslauseena he käyttävät "Back to the source of life!".

Heidän muotoilun tarkoituksena on yhdistää luonto ja moderni elämäntyyli. Heille on myös tärkeää lapsilähtöinen suunnittelu, joten he tekevät yhteistyötä omien lastensa sekä heidän ystävien kanssa.(Kidsonroof, 2013.)

Kuva 29. http://kidsonroof.com/new/product_page.php?products_id=17

Kuva 30.

<http://4.bp.blogspot.com/-5q6yS2z7reo/UGxODHtVG5I/AAAAAAAAAAErA/Hj966dQYvO8/s1600/villa+julia+cardboard+house+tin+y+fort+playhouse+2.jpg>

Magis

Italialainen Magis on kuuluisa huonekalumuotoilusta, mutta myös lapsille suunnatusta muotoilusta. Villa Julia -leikkitalo kuuluu Magisin Meetoo tuotesarjaan.

Leikkitalon on suunnitellut espanjalainen muotoilija Javier Mariscal vuonna 2009. Talon mukana tulee erilaisia tarroja, joilla voi koristella leikkitalon haluamallaan tavalla. (Ganzomag, 2013.)

Kuva 31.

<http://www.magismetoo.com/products.php?id=182>

Kuva 32.

<http://www.stashmama.com/2011/08/build-dream-play-house-school-rules.html>

Kuva 33. <http://buildadreamplayhouses.com/gallery/>

Kuva 34. <http://buildadreamplayhouses.com/gallery/>

Build a Dream playhouse

Yritys perustettiin Clevelandissa, Ohiossa, Yhdysvalloissa. Yritys teki yhteistyötä 3-9-vuotiaiden lasten, muotoilijoiden sekä paperiin ja pakkauksiin erikoistuneen firman kanssa. (BuildaDreamplayhouses.com, 2013.)

Lopputuloksena syntyi aaltopahvisia autoja, kioskeja, leikkikeittiöitä ja raketteja. Kaikki pahviset leikkikalut myydään valkoisina, joihin on painettu mustat ääriviivat. Viivat toimivat samalla periaatteella, kuin värityskirjassa.

Kuva 35.

<http://liyamairson.daportfolio.com/gallery/548132#3>

Liya Mairson

Liyan suunnittelema pop-up leikkitala lapsille. Tuotteen voi koota monin eri tavoin. Se mahdollistaa leikkitalan asettamisen esille pieniinkin tiloihin. Leikin jälkeen sen voi taittaa takaisin litteäksi esimerkiksi oven taakse tai sängyn alle. (Inhabitots.com 2013.)

4.3 Lastenkulttuuri tapahtumia Helsingissä

Mediassa on ollut paljon puhetta julkisen tilan käytöstä ja vapaasta kulttuuri toiminnasta. Kaupunkilaiset ovat alkaneet käyttää kaupunkitilaa uudella tavalla ja järjestää omatoimisesti erilaisia kokeellisia tapahtumia.

Sosiaalinen media on helpottanut tapahtumien järjestämistä, sillä enää ei tarvitse suurta panostusta tiedon jakamisessa ja ryhmittäytymisessä. Myös lupa-asioissa osataan käyttää jokamiehenoikeutta ja etsiä laista juridisia aukkoja.

Tapahtumat halutaan pitää hauskoina ja kokeellisina, kuin Ravintolapäivä esimerkissä kävi. Tulevina vuosikymmeninä Helsinki tulee muuttumaan kovaa vauhtia yhä urbaanimaksi ja tapahtuma rikkaammaksi paikaksi. (Hernberg, 2012, 17.)

Lapsiperheiden määrä on lisääntynyt kantakaupungissa, joten kysyntä luo entistä enemmän tarjontaa (Toivonen, 2010).

Hain pääkaupunkiseudulta lapsille suunnattuja ulkoilma- ja ilmaisia kulttuuritapahtumia.

We Love Helsinki (WLH) järjestää tansseja, kaupunkifestivaaleja ja muita tapahtumia. Ne ovat usein yllätyksellisiä ja tiedotus tapahtuu Facebookin välityksellä. WLH järjestää tapahtumia myös lapsille, kuten lasten kaupunkitapahtuma, pyöräpäivä ja katutaidekierros. (Facebook.com, Skidit Festarit, 2013.)

Skidit Festarit on lastenkulttuurifestivaali, joka tarjoaa monipuolista kulttuuria alle 12-vuotiaille lapsille. Tapahtuma järjestetään Helsingissä ja se tarjoaa toimintaa musiikin, tanssin, teatterin, sirkuksen ja erilaisten työpajojen parissa. (Facebook.com, We Love Helsinki, 2013.)

Annantalon taidekeskus, Ateneum, Helsingin Kaupunginmuseo, Helsingin kaupunki, Kiasma ja Musiikkitalo järjestävät erilaisia koko perheen työpajoja sekä kulttuuritapahtumia. Myös monissa muissa tapahtumissa, kuten Helsingin juhlaviikoilla on lapsille tarkoitettua oheistoimintaa.

Kuva 36. Rakennetaan kaupunki! Taidekasvatushanke perustettiin vuonna 2008. Työpajat tutustuttaa lapset arkkitehtuuriin taiteen ja musiikin avulla. Kuvassa Helsingin Vironniemen päiväkotilaiset rakentavat Musiikkitaloa. Hankkeen tuottajat järjestivät myös Rakennetaan Musiikkitalo- työpajan Skidit Festareille 2011.

<http://www.rakennetaankaupunki.fi/portfolio/13/>

5 Koppero leikkikalun suunnitteluprosessi

5.1 Lasten polkupyörän entisöinti, luonnokset ja protomallit

Lasten polkupyörän entisöinti

Ensimmäiseksi hankin vanhan lasten polkupyörän, jotta pystyn aloittamaan suunnittelun mahdollisimman realistisesti. Pidän myös polkupyörien tuunaamisesta ja halusin maalata sekä korjata lasten vanhan polkupyörän.

Aloitin kunnostamisen irrottamalla rikkiäiset ja ruostuneet osat. Vaihdoin ehjät pyöränkuimit puhjenneiden tilalle. Hioin hiekkapaperilla vanhat maalit sekä tuotetarrat.

Hionnan ja pesemisen jälkeen maalasoin rungon purppuralla spray-maalilla. Pohjamaalin päälle kiinnitin vielä violetta kimalletta akryyli lakan avulla.

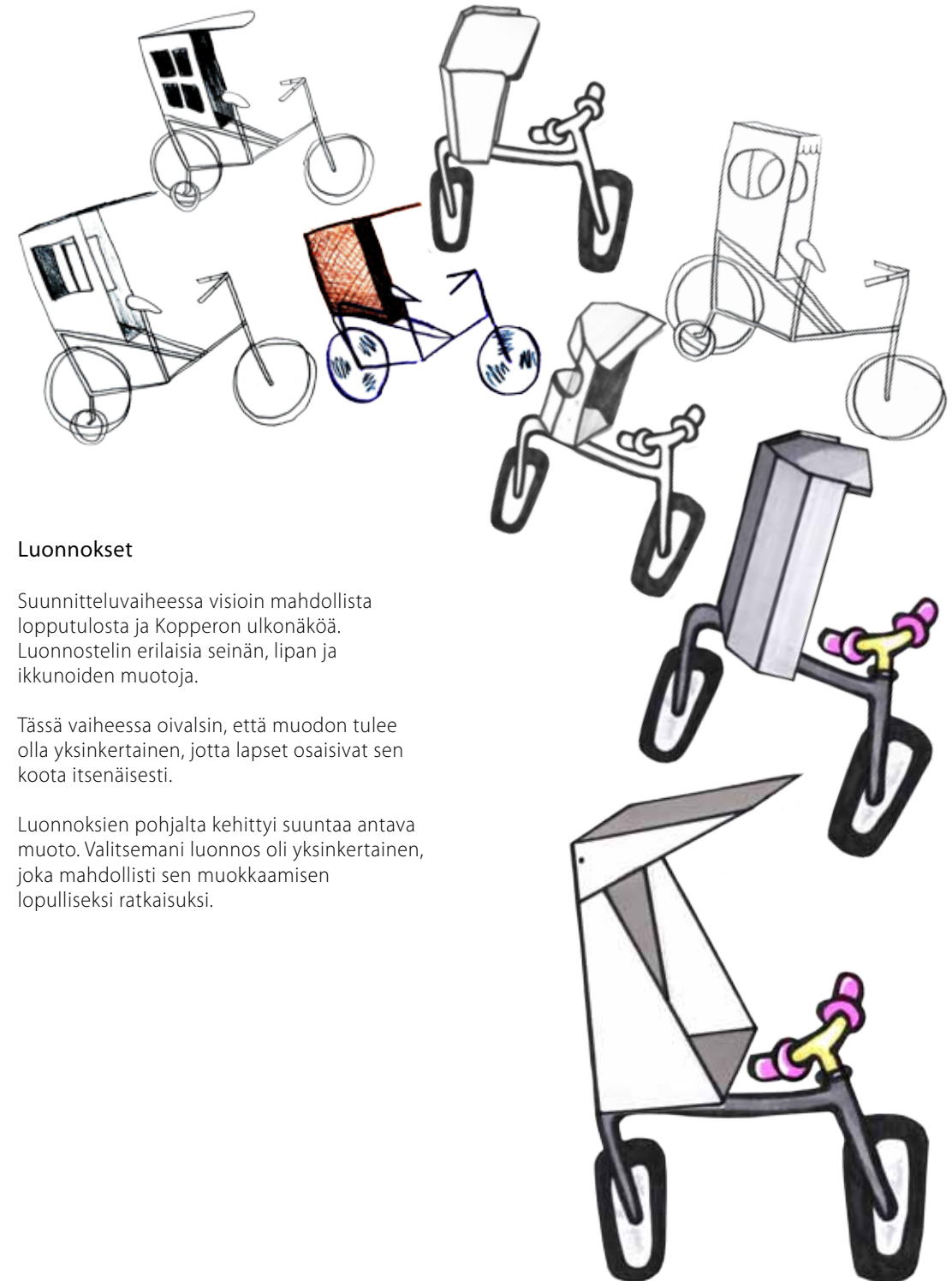
Kuvissa näkyy polkupyörä ennen tuunaamista ja tuunaamisen jälkeen.

Ennen tuunaamista.

Tuunaamisen jälkeen.

Luonnokset

Suunnitteluvaiheessa visioin mahdollista lopputulosta ja Kopperon ulkonäköä. Luonnostelin erilaisia seinän, lipan ja ikkunoiden muotoja.

Tässä vaiheessa oivalsin, että muodon tulee olla yksinkertainen, jotta lapset osaisivat sen koota itsenäisesti.

Luonnoksien pohjalta kehittyi suuntaa antava muoto. Valitsemani luonnos oli yksinkertainen, joka mahdollisti sen muokkaamisen lopulliseksi ratkaisuksi.

Protomallit

Aluksi tein protomalleja vedenkestävästä nestekartongista, koska pienimmissä protoissa muotoa oli helpompi työstää ohuemmasta materiaalista.

Valmistin yksiosaisia ja kaksiosaisia pienoismalleja. Halusin myös tehdä liikkuvat lipat Kopperoihin. Sen takia liitin lippaosan ja hyttiosan yhteen haaranastojen avulla. Tein muutaman protomallin ilman haaranastoja. Lopulta ratkaisin tavan, jolla sain lipan kiinni hyttiosaan ilman niitä.

Kun aloin löytämään haluamaani muotoa vaihdoin materiaalin aaltopahviin ja suurensin hieman protomallin kokoa.

Valkoiset protomallit on valmistettu nestekartongista. Kuvassa on myös aaltopahvisia protoja, joissa materiaalin jäykkyys rajoitti muotoilua.

Suurennettuani protojen kokoa myös aaltopahvin käyttö materiaalina helpottui.

Vanhoja polkupyöräpakkauksia, jotka Suomen Polkupyörätukku oli lahjoittanut projektiani varten.

Oikean kokosiin protoihin minun tuli hankkia suurikokoisia arkkeja kaksikerroksista aaltopahvia. Päätin tehdä Kopperot kierrätyspahvista kustannus syistä. Sain idean uusiokäyttää polkupyöräpakkaukset, kun näin Helsinginkadulla Kalliossa polkupyöräliikkeen edessä kasan suurikokoisia pahvilaatikoita.

Maaliskuussa 2013 menin Itäkeskukseen, Itäkeskus-kauppakeskuksessa olevaan Suomen Polkupyörätukkuun. Kysyin liikkeen myyjiltä, olisivatko he halukkaita lahjoittamaan kierrätykseen menevät polkupyöräpakkaukset. He suostuvat ja teimme suullisen sopimuksen siitä, että he laittoivat pakkaukset talteen projektiani varten.

Piirsin Kopperon kaavat arkeille ja leikkasin ne mattoveitsen avulla irti.

Hain pakkauksia polkupyöräliikkeestä ja avasin yhden pakkauksen kotini lattialle. Siitä tuli noin 3 metriä pitkä ja 2 metriä leveä pahvinen arkki. Aloitin viimeisimmän protomallin perusteella sovittamaan muotoa arkille.

Kopperoiden korkeus oli tuolloin vielä epäselvää, joten päätin lasten vaatteiden koon mukaan lapsien selän pituuden. Päätin tehdä kaksi eri korkuista Kopperoa, koska leikki-ikäisten, eli noin 3-6-vuotiaiden, lasten pituuksissa on niin suuria eroja.

Valmistin Kopperoita, jotka olivat 60 senttimetriä ja 70 senttimetriä korkeita. Halusin tehdä siitä monikäyttöisen ja suunnittelin Kopperon sivuille pyöreät, ikkunoita muistuttavat aukot. Niistä lapset voivat halutessaan pujottaa kädet ulos ja pukea Kopperon päälle.

Ensimmäinen protomalli pahvisesta tavaratelineestä liimausvaiheessa. Raakaversiossa kokeilin leikattuja muotoja visuaalisina elementteinä.

Pahvinen tavarateline

Taustatutkimuksesta ilmeni, että kaikissa lasten polkupyörä malleissa ei ollut tavaratelinettä. Tämän takia aloin kehittämään pahvista telineettä, jonka pystyy kiinnittämään mahdollisimman eri mallisiin ja kokoiisiin lasten polkupyöriin.

Vertailin erilaisia lasten polkupyöriä keskenään. Huomasin, että jokaisessa polkupyörässä on samanlainen takahaarukka, jolla takapyörä kiinnittyy runkoon. Aloitin luonnostelevaan pahvista tavaratelinettä, jonka saisi kiinnitettyä takahaarukkaan ja satulaputkeen.

Toisessa protomallissa muotoilin tavaratelineen jalat kevyemmiksi ja hain niihin siipimäistä vaikutelmaa.

Luonnostelun jälkeen aloitin protomallien valmistamisen. Ensimmäisessä tavaratelineessä kokeilin sen kestävyyttä, kokoa sekä leikattuja muotoja visuaalisina elementteinä.

Seuraavassa protomallissa muotoilin telineettä kapeammaksi sekä luovuin "koriste" elementeistä. Jalka osat jätin leveiksi, jotta ne olisivat mahdollisimman tukevat ja useasta kohdasta kiinnitettävissä. Leikkasin jalka osiin koko leveydeltä reikiä, joiden avulla teline kiinnitetään takahaarukkaan.

5.2 Tuotteen testaaminen lapsille

Ensimmäiset Kopperot testattiin ja tuunattiin perheessä, jossa oli kaksi leikki-ikäistä lasta. Testaajat olivat 4-vuotias Sisu ja 7-vuotias Sini. Heillä oli omat polkupyörät, mutta vain toisessa polkupyörässä oli tavarateline. Tämä mahdollisti sen, että pääsin kokeilemaan Kopperoiden ja pahvisen tavaratelineen kiinnitystä polkupyöriin. Testauksen ajankohta oli huhtikuussa ja päivä oli harmillisesti sateinen. Onneksi perhe kuitenkin suostui tuunamiseen sisätiloissa.

Toinen testaus kerta oli Mannerheimin Lastensuojeluliiton ja Luonto-Liiton yhteistyössä toteutetussa koko perheen luontokerhossa. Kerho kokoontuu Tapulin leikkipuistossa. Paikalle saapui kahdeksan lasta äitien kanssa. Lapset olivat alle kouluikäisiä. Testauksessa tuunasimme Kopperot sekä kehitimme leikin tapahtuman ympärille.

Kopperon kokoamisvaihe.

Sini keksi laittaa jalat sekä kädet aukoista ulos.

Sini ja Sisu

Kopperoiden saapumista oli odotettu paljon, laskettu päiviä ja sitten minuitteja. Saapuessani Sinin ja Sisun luo Kopperot olivat litteinä levyinä ja niitä oli kahta eri kokoa. Sinille 70 senttimetriä ja Sisulle 60 senttimetriä korkea.

Kokoaminen tapahtui olohuoneen lattialla. Kokoamisvaiheessa Sisulle, joka oli 4-vuotias tuotti vaikeuksia pahvin jäykkyys sekä hahmottaminen, mitkä osat tulevat yhteen ja mitkä taas taitetaan. Siniltä kokoaminen onnistui, hän myös auttoi pikkuveljeään kokoamaan Kopperoa.

Kopperossa olevat pyöreät sivuikkunat leikkasin sitä varten, että Kopperon voi myös pukea päälle. Sini keksikin laittaa jalat takavaloja muistuttaviin aukkoihin ja pujottaa kädet sivuilta ulos.

Kun molemmat Kopperot oli koottu, he innostuivat kääntelemään niitä ylösalaisin sekä menemään Kopperoiden sisälle ja leikkivät, että ne olivat autoja. Sisusta Koppero näytti myös raketilta.

Kokoamisen jälkeen alkoi tuunaus eli maalausvaihe. Lapset saivat käyttää vapaasti akryyleja.

Kopperoiden maalaukseen ei tarvittu aikuisten apua. Lapset aloittivat niin innoissaan maalaamaan, että Kopperot sekoittuivat keskenään. Sisu sai isomman Kopperon, jonka olin oikeasti suunnitellut Sinille. Lapset eivät enää suostuneet vaihtamaan Kopperoita, koska maalaaminen oli kerennyt jo alkamaan.

Muitakin materiaaleja sai käyttää vapaasti. Olin leikannut pienempään laatikkoon tilkkuja. Mukanani oli myös suurempia kankaanpaloja, paperinauhaa, huopaa, kartonkia ja tarroja.

Lapset uppoutuivat täysin työntouhuun, leikkivät, lauloivat sekä selostivat työnkulkua.

Sisu lauloi Kopperon maalaamisesta siniseksi.

Sisu kiinnitti Kopperoon verhot sekä ikkunalaudalle pienet tilkkupalat liimalla.

Kuva 37. Sivukappaleisiin tarvitaan lisää leveyttä, jotta aaltopahvi ei pääse veltostumaan pyöreiden ikkunoiden kohdalta, Rinkinen 2013.

Kopperoiden kiinnittäminen polkupyöriin oli liian haastavaa lapsille, joten kiinnitin ne heidän puolesta.

Sinin polkupyörään oli helppo kiinnittää Koppero, koska siinä oli tavarateline. Olin leikannut karkkilaatikoista muovisia priikkoja, jotka suojasivat pahvia repeytymiseltä kiinnityskohdista.

Kiinnitin Kopperon siten, että pujotin askartelupunokset sen läpi tavaratelineeseen. Askartelupunos toimi erittäin hyvin myös kaikissa muissa kiinnityskohdissa, kuten pahvista tavaratelinettä kiinnittäessä takahaarukkaan.

Kuva 38. Sisun polkupyörässä ei ollut tavaratelinettä, joten pääsin kokeilemaan aaltopahvista tavaratelinettä käytännössä, Rinkinen 2013.

Sisun ajaessa polkupyörällä pahvinen tavarateline repeytyi liimauskohdista ja Koppero irtosi. Minulla oli kuitenkin mukana kuumaliimapyssy, joten pystyin korjaamaan sen saman tien. Korjatessa tein virheen ja liimasin jalat väärinpäin, mutta lopputulokseen se ei kuitenkaan haitannut.

Pahvisen tavaratelineen kiinnitysmekanismi satulaputkeen oli vielä hieman auki, joten käytin avukseni siinä teippiä. Kopperot olivat vaihtuneet testailun alussa, joten se oli liian iso suhteessa Sisun polkupyörään. Sen takia Koppero oli hieman takakenossa. Vastoin käymisestä huolimatta tekeminen oli lasten mielestä kivaa

Kopperot kiinnitettyinä polkupyöriin ja valmiina lähtemään pienelle koeajolle.

Tekeminen oli monipuolista ja materiaalit halpoja. Lasten äiti Satu sanoikin, että "tulisi useammin keksiä tekemistä yksinkertaisista asioista ja käyttää kierrätysmateriaaleja hyödyksi".

Testauksessa huomasin, että minun pitää lisätä kumpaankin Kopperoon vielä 10 senttimetriä korkeutta, koska lapset tulevat käyttämään kypärää ajaessa polkupyörillä ulkona.

Sivukappaleisiin tulen myös lisäämään muutaman senttimetrin leveyttä, jotta pyöreiden ikkunoiden kohdilla olisi enemmän tukea, eivätkä seinät pääsisi veltostumaan.

Pahvisessa tavaratelineestä tulen tekemään yksiosaisen sekä keksimään toimivan kiinnitysmekanismin.

Sateisesta ilmasta johtuen teimme Kopperoiden tuunaamisen sisätiloissa sekä koeajelut jäivät pienimuotoisiksi. Sään salliessa Kopperot lähtevät ulos ajelulle.

Satu otti minulle valokuvia ulkotestauksesta ja lähetti ne minulle myöhemmin. Kopperot olivat kuulemma saaneet paljon ihmetystä, kehuja sekä heillä oli ollut hauskaa. Satu sanoikin, että "Kaikenkaikkiaan oli tosi hauska ja hieno kokemus lapsille, kun sai ensin itse tehdä ja sitten vielä ajella ympäri kylää ja saada ihailevia katseita ja kommentteja" (Lönnroth, 2013).

Valmiit Kopperot jäivät odottamaan aurinkoista ajelupäivää rappukäytävään.

Kuva 39. Kopperot ulkona testiajelulla, Lönnroth 2013.

Kerho-ohjaaja teippaamassa muovisuojuksia lattialle ennen Kopperoiden tuunauksen alkua.

Talvi Kopperon luona äiti kertoo mitä asioita talveen kuuluu.

Luontokerholaiset

Testaamista varten olin valmistanut neljä Kopperoa. Päätin koota ne valmiiksi esille, koska suurin osa kerhon lapsista oli liian pieniä kokoamaan niitä itse. Testausta ennen jaoimme kerho-ohjaajan kanssa tuunaukseen tarvittavat materiaalit eri pöydille. Yhdessä pöydässä oli maalit, pensselit ja liima. Toisessa pöydässä kankaat sekä kolmannessa pöydässä paperit ja sakset.

Lasten saapuessa kerhosaliin annoin tehtävän sekä esittelin, mitä materiaaleja oli esillä ja kuinka niitä sai käyttää. Koska kyseessä oli luontokerho, niin tuunausaiheen tuli liittyä, jollain tavoin uontoon.

Keksin, että jokaiseen Kopperoon tehdään yksi vuodenaika; kevät, kesä, syksy ja talvi. Lapset saivat päättää, minkä vuoden ajan he ottaisivat ja jakautuivat siten Kopperoiden kesken. Jako oli vain suuntaa antava, jotta päästiin tekemisessä alkuun. Lasten äidit osallistuivat tuunaukseen ja opastivat lapsia sekä johdattivat syvemmin vuodenaikoihin kuuluviin elementteihin.

Kerho-ohjaaja oli tuonut pussillisen parittomia hanskoja joista pystyi askartelemaan eri vuodenaikoihin sopivia eläimiä. Tuunauksen lisäksi Kopperoista tuli nukketeatteri näyttämöitä.

Kesä Kopperoa maalataan teemaan sopivilla väreillä ja materiaaleilla.

Syksy Kopperossa oli silkkipaperista tehty värikkäitä puunlehtiä.

Lapset liikkuvat Kopperoiden välillä ja auttoivat toisiaan tuunauksessa.

Leskenlehdet olivat puhjenneet kevät Kopperoon.

Lapset ymmärsivät helposti tehtävänannon ja Kopperoita tuunattiin teemoihin sopiviksi. Tuunamisessa aikuiset auttoivat maalin ja liiman annostelussa, mutta muuten lapset saivat omatoimisesti leikata ja käyttää materiaaleja. Lapset myös pitivät värien sekoittamisesta ja sormilla maalaamisesta.

Tuunauksessa eri ikäisistä lapsista huomasi sen, että vanhemmat lapset osasivat käyttää useampia materiaaleja kuten tekstiiliä ja paperia. Pienimmille riitti vain maalaaminen.

Tuunaamiseen käytettiin aikaa noin puolitoista tuntia, johon kuului lyhyitä nukketheateri esityksiä. Materiaalien monipuolisuus ja useampi aihe sisällytettynä tekemiseen ylläpiti lasten kiinnostuksen sekä aktiivisuuden.

Testaustilanteessa vanhemmat kiinnostuivat ja innostuivat kierrätysmateriaalien käytöstä liittyen leikkiin ja leikkikalujen tuunaamiseen. He myös ideoivat vanhojen lasten vaatteiden käyttöä osana tuunaamista.

Talvi Kopperoon kiinnitetään lumiukkoa.

Syksy Kopperon luona on meneillään nukketheateri esitys, jossa siili seikkailee maahan tippuneiden lehtien seassa ja etsii syötäväkseen sieniä.

6 Koppero- työpaja lastentapahtumaan Skidit Festarit

Skidit Festarit eli lasten kulttuuritapahtuma on järjestetty kesäisin Helsingissä vuodesta 2010. Festivaali alue on Kallion kulttuuripihalla Kai-kukatu 4:ssä, jossa on käytössä muun muassa ravintolat Siltanen, Kuudes Linja ja näiden terassit sekä pihamaa Kuvataideakatemia ja Kuudennen Linjan välissä.

Festivaalin sisältö on suunnattu alle 12-vuotiaille, joka tarjoaa monipuolista ja laadukasta kulttuuria koko perheelle. Ohjelmaan kuuluu esimerkiksi musiikkia, kuvataidetta, tanssia, työpajoja ja sirkus. Tapahtuma oli osa World Design Capital Helsinki 2012.

Kuulin tapahtumasta ensimmäisen kerran 2012 radiomainoksen kautta. Etsiessäni tapahtumaa, jonne voisin tuoda Koppero-työpajan muistin kyseisen mainoksen. Etsin tietoa Skidit Festareista ja löysin tapahtuman Facebook sivut. Pääsivulla oli ilmoitus, että tapahtuma hakee kesän 2013 festareille kaikenlaista sisältöä.

Helmikuussa otin yhteyttä Skidit ry:n tuottajaan Aino Heikkiseen ja esitin opin- näytetyöni. Hän kiinnostui ja kutsui minut järjestämään Koppero- työpajan festivaaleille. Olimme vielä kevään aikana muutaman kerran yhteydessä, jolloin keskustelimme mahdollisista yhteistyökumppaneista ja työpajan järjestämiseen liittyvistä asioista. Aino kertoi, että suurin osa lapsista tulee tapahtumaan omilla polkupyörillä ja, että valtaosa lapsista on alle kouluikäisiä.

Kysyin Ainin mielipidettä siitä, tulisiko minun käyttää Koppero- työpajassa käyttämätöntä vai käytettyä aaltopahvia. Hän oli sitä mieltä, että käytetty aaltopahvi sopii tapahtumaan paremmin, koska tapahtuma on ilmainen. Tapahtumaan osallistuvat järjestäjät hankivat ja kustantavat työpajoihin tarvitsemansa materiaalit itse (Heikkinen, 2013).

Skidit Festarit järjestetään 07. 07. 2013. Sitä ennen tarkoituksena olisi vielä tavata festivaalien järjestäjät ja esittää Koppero-työpajan idea sekä Koppero konkreettisesti.

<http://www.facebook.com/photo.php?fbid=283156585031661&set=pb:181211951892792,-2207520000,1364120199&type=3&theater>

Kuva 40. Skidit festareilla sai vuonna 2012 piirtää liiduilla katuun.

<http://www.facebook.com/photo.php?fbid=507175969296387&set=pb:181211951892792,-2207520000,1364116876&type=3&theater>

Kuva 41. Pahvilaatikoiden maalaustyöpaja.

Kuva 42. Rakennetaan Musiikkitalo -työpaja.

http://www.rakennetaankaupunki.fi/portfolio/musiikkitalo_skidit-festarit-helsinki-suomi/

Valmiiksi tuunattu Koppero toimii työpajan maamerkinä ja mainoksena.

Tulen tekemään Skidit Festarit tapahtumaan noin 20-30 kappaletta valmiiksi leikattua Kopperoa. Kokoan suurimman osan Kopperoista. Jätän myös osan kokoamatta, jotta vanhemmat lapset voivat itse halutessaan koota Kopperon.

Tuon työpajan luokse maamerkiksi aiemmin kunnostamani lastenpolkupyörän, jossa on kiinni tuunattu Koppero. Se tulee myös toimimaan esimerkkinä ja inspiraationa, kuinka Koppero kiinnitetään polkupyörään.

Materiaalit tulevat olemaan lajiteltuina omiin laatikoihin; maalit, paperit, tekstiilit, muut materiaalit sekä kiinnitykseen käytettävät askartelupunokset ja muoviprikat.

Kopperon lipan päällä oleva yksityiskohta.

Tulen myös järjestämään oheisohjelmaa tai kehittämään jonkin teeman, jotta lapsien olisi helpompi aloittaa luomaan sekä käyttää mielikuvitustaan. Oheisohjelma voi olla esimerkiksi Koppero kauneuskilpailu tai ajorata.

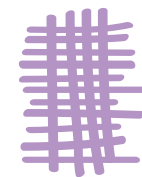
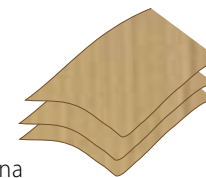

Valmiiksi tuunattu Koppero ja pahvinen tavarateline toimivat esimerkkinä, kuinka ne laitetaan kiinni polkupyörään.

KOPPEROT

Valmiiksi muotoon leikattuina ja osa koottuina

MATERIAALIT

Tuunaamiseen esimerkiksi maaleja, tekstiiliä ja paperia

MIELIKUVITUS

Oheistoimintaa ja ohjausta luovaan tekemiseen

Koppero -työpajan idea tiivistettynä.

<http://www.facebook.com/photo.php?fbid=479070572106927&set=a:181212458559408.49757.181211951892792&type=1&theater>

Kuva 43. Vuoden 2012 Skidit Festarit juliste.

Vuoden 2013 Skidit Festarit tiedotteissa tulee mahdollisesti olemaan kehoitus siitä, että lapset voivat ottaa oman polkupyörän mukaan Koppero-työpajaan. Työpaja on tarkoitettu 3-7-vuotiaille, jotta Kopperot olisivat mahdollisimman sopivan kokoisia. Työpaja tulee kestämään noin 1-2 tuntia riippuen säästä ja muista ohjelmista.

Jos jollain lapsilla ei ole omaa polkupyörää mukana, he voivat silti osallistua työpajaan. Kopperon voi tuunata ja sillä voi leikkiä, vaikka sitä ei kiinnitettäisikään polkupyörään. Sitä voi pitää esimerkiksi leikkitalona. Jos Kopperon haluaa pukea päälle, tulee siitä irrottaa pohja ja pujottaa kädet ulos sivuilla olevista pyöreistä ikkunoista.

Kopperon kannalta tapahtuma toimii hyvänä markkinointivälineenä. Tapahtumassa pystyn esittämään tuotteen käyttämissä ja tuomaan sen esille ympäristössä, jossa kohderyhmä on oikea.

Tulen myös saamaan lisää video- ja kuvamateriaalia, siitä kuinka tuunaus tapahtuu ja mihin käyttötarkoitukseen Koppero on suunniteltu. Kuvauksesta tulen pyytämään vielä erillisen luvan. Mahdollista jatkoa ajatellen kerään myös työpajasta palautetta, jotta pystyn kehittämään tuotetta ja työpajaa paremmaksi ja toimivammaksi.

7 Arviointi

Opinnäytetyössäni pääsin syventymään ja oppimaan lapsille suunnatusta muotoilusta ja kulttuurista. Tutustuin lastenkulttuurin tuottajana ja muotoilijana. Aihevalintani tukee henkilökohtaista päämäärääni, sillä haluan hakea jatko-opiskelemaan lapsille suunnattua muotoilua.

Aluksi minulla ei ollut tarkkaa päämäärää eikä toimeksiantajaa, joten koin hankalaksi tuottaa näin laajan työn omasta aiheesta. Opin kuitenkin tätä kautta ottamaan vastuuta töistäni ja valinnoistani, luottamaan omaan visioon sekä viemään asiat loppuun asti.

Leikkikalua muotoillessani koin haastavaksi saada se tarkoitukseen sopivaksi ja polkupyörään kiinnitettäväksi. Mielestäni onnistuin ratkaisemaan ongelmat ja vastaamaan haasteisiin. Pidin koko työskentelyajan tärkeänä kolme lähtökohtaa: lapsilähtöisyys, turvallisuus ja hauskuus.

Pidin työskentelystä lasten kanssa, sillä he eivät olleet kiinnostuneet yksityiskohdista vaan keskittyivät kokonaisuuteen. Pystyin rohkeasti viemään Kopperosta raakaversioita testattavaksi. Se auttoi minua myös ajan jakamisessa siten, että aluksi perehdyin teoriaan ja sen jälkeen keskityin käytännölliseen tekemiseen. Lasten innostus sai minutkin aina uudestaan innostumaan työstäni.

Mielestäni Koppero ei ole vielä loppuunviety. Näen Kopperossa potentiaalia kehittää sitä moneen suuntaan. Sitä voi kehittää ideana eteenpäin esimerkiksi käyttämättömästä pahvista, vedenkestävästä- tai muusta materiaalista. Työpajana Kopperon voisi viedä tarhoihin, kouluihin ja tapahtumiin. Koppero voisi toimia myytävänä tuotteena lapsille.

Aihe oli mielestäni ajankohtainen sillä mediassa on paljon keskusteltu ekologisuudesta suunniteltaessa lapsille leluja sekä yritettäessä löytää ratkaisuja lasten tavaroiden, lelujen ja vaatteiden kierrätykseen liittyviin ongelmiin. Vaikka pahviset leikkikalut ovat olleet jo muutaman vuoden markkinoilla, ne eivät ole kovinkaan paljoa kehittyneet monimuotoisuudellaan.

Markkinoilla ei myöskään ole lasten polkupyöriin kiinnitettäviä leikkikaluja tai sellaista, jota pystyy käyttämään niin monipuolisesti polkupyörään kiinnitettynä, asuna ja leikkitalona.

Olen kiitollinen, että saan mahdollisuuden viedä Koppero-työpajan Skidit Festareille, sillä se auttoi minua saamaan työlleni tavoitteen. Pystyn myös vielä jatkamaan Kopperon parissa työskentelyä ja kehittämään sitä festivaaleille asti.

Jatkokehitysmahdollisuudet

Aion esittää ideani jollekin suomalaiselle polkupyörän valmistajalle ja ehdottaa Koppero -kaavan liittämistä lasten polkupyöräpakkauksiin. Tarkoituksena olisi, että Kopperon saisi kaupanpäälliseksi irrottamalla sen pakkauksesta.

Lisäksi ajattelin valmistaa vedenkestäviä Kopperoita vahapintaisesta aaltopahvista ja ehdottaa niitä myytäväksi Made in Kallio -nimiseen myymälään.

Kiitos!

Noora Nylander
Essi Pullinen
Luontokerho
Lönnrothin perhe
Katriina Rinkinen
Wilma Wallinmaa
Kanssaopiskelijat
Suomen polkupyörätukku
Kierätyskeskuksen Askartelupörssi
Ystävät
Perhe

Lähdeluettelo

Painetut lähteet:

Allas, A., Horelli, L., Kalliokoski, R.-L., & Vepsä, K. 1992.

Lapsiystävälliseen elinympäristöön, Painatuskeskus Oy

Franck, M. 1990.

Homo Ludens-Leikkivä ihminen
14. 4. 1990-1. 12. 1991,
Hermes Oy

Hernberg, H. 2012.

Helsinki Beyond Dreams,
Helsinki, Urban Dream Management

Lahikainen, A., R., Punamäki, R.-L., & Tamminen, T. 2008.

Kulttuuri lapsen kasvattajana,
Helsinki, WSOY

Lehto, M-L. 1996.

Huwikaluja Lapsille :
vanhat suomalaiset lelut,
Helsinki, Tammi

Karila, K., Kinos, J. & Virtanen, J. 2001.

Varhaiskasvatuksen teoriasuuntauksia,
Jyväskylä, Ps-kustannus

Kalliala, M. 1999.

Enkeliprinsessa ja itsari liukumäessä,
Leikinkulttuuri ja yhteiskunnan muutos,
Helsinki, Gaudeamus

Kalliala, M. 2012.

Leikki nyt, aina ja kaikkialla
Helsingin taidemuseo.fi,
01/2012, 05-09

Karlsson, L. 2005.

Sadutus Avain osallistavaan toiminta-
kulttuuriin, Jyväskylä, Ps-kustannus

Piironen, L. 2004.

Leikin Pikkujättiläinen,
Helsinki, WSOY

Suosalo, A. & Tavasti, A. 2008.

Lasten Aurinkovuosi,
Opas ekologiseen lastenkulttuuriin,
Jyväskylä, Gummerus Kirjapaino Oy

Tamminen, T. 2004.

Olipa kerran lapsuus
Helsinki, WSOY

Vartiainen, P. 2007.

Kulttuurituottajan kyydissä,
Vaajakoski, Gummerus

Verkkolähteet:

BuildaDreamplayhouses.com. 2013.

Our story (verkkojulkaisu).
(Viitattu 27.02.2013) Saatavissa: <http://buildadreamplayhouses.com/our-story/>

Ganzomag. 2013.

Villa Julia playhouse Javier Mariscal for Magis
Me Too (verkkolehti). (Viitattu 27.02.2013)
Saatavissa: <http://www.ganzomag.com/villa-julia-playhouse-kids.html>

Facebook.com 2013.

We Love Helsinki (verkkojulkaisu).
(Viitattu 02.03.2013)
Saatavissa: <https://www.facebook.com/welovehelsinki/info>

Facebook.com 2013.

Skidit Festarit (verkkojulkaisu).
(Viitattu 02.03.2013) Saatavissa:
<https://www.facebook.com/SkiditFestarit/info>

Inhabitots.com. 2013.

"My Space" by Liya Mairson is a Pop-Up
Cardboard Playroom For Kids (verkkojulkaisu).
(Viitattu 27.02.2013)
Saatavissa: <http://www.inhabitots.com/my-space-pop-up-collapsible-cardboard-playhouse-by-liya-mairson/>

Kidsonroof. 2013.

Kidsonroof Press (verkkojulkaisu)
(Viitattu 27.02.2013)
Saatavissa: <http://kidsonroof.com/new/index.php?page=4>

The Paperpod Collection. 2013.

About us (verkkojulkaisu).
(Viitattu 27.02.2013) Saatavissa: <http://www.paperpod.co.uk/pages/about-us>

Toivonen, J. 2010.

Uusi kupliva citysukupolvi (valokuva).
Helsingin Sanomat (Viitattu 05.03.2013)
Saatavissa: <https://www.facebook.com/photo.php?fbid=186608021353185&set=pb.181211951892792.-2207520000.1367322043.&type=3&theater>

Ylen Aamu-tv. 2012.

Lasten kesäleikit (Aamu-tv, sarja).
Esitetty: Yle TV1 03.07.2012
(Viitattu 24.02.2013) Saatavissa: <http://arena.yle.fi/tv/1602875>

Suulliset lähteet:

Heikkinen, Aino. 2013.

Tuottaja, Skidit ry
Puhelu 12.03.2013

Lönnroth, Satu. 2013.

Liikkeenharjoittaja
Sähköposti 22.04.2013

Kuva lähteet:

Kuvat joissa ei ole lähdemerkintää,
ovat Vesanto 2013.

1. <http://www.flickr.com/photos/ozventure/4063208035/>

2. http://www.momcentral.com/sites/default/files/blog_images/st_29_gamer_f.jpg?1291239651.

3. http://www.gardenofpraise.com/images/bruegel_games.jpg

4. <http://pinterest.com/pin/179721841349903667/>

5. <http://thegoldjellybean.com/2012/06/imaginative-play-with-stick-people.html>

6. <http://coracarolinacolors.blogspot.fi/2011/05>

7. https://mymakedo.com/shop/product_detail/find-make-car

8. <http://www.uta.fi/yky/arkisto/koskivoimaa/vuodet/1937b2.htm>

9. <http://www.elisanet.fi/heikki.kahila/Vilen.htm>

10. <http://www.kolumbus.fi/leena.koivu/mosa-tori.html>

11. <http://www.chrisgilmour.com/en.opere.html>

12. <http://www.weheart.co.uk/2012/01/03/naver-app-square-seoul/>

13. <http://news.nationalpost.com/2012/10/16/israeli-inventor-creates-cardboard-bicycle-that-can-change-the-world/>

14. <http://teagantall.blogspot.fi/2009/09/benjamin-van-oost-favela.html>

15. <http://www.designboom.com/art/sarah-illenberg-good-weather-exhibition/>

16. <http://sacmagique.net/post/20903500733/illustrations-for-nk-department-store-in>

17. <http://www.flickr.com/photos/supercamel/1155605513/>

25. <http://www.houzz.com/photos/356949/Cardboard-Rocket-to-the-Moon-eclectic-outdoor-playsets->

26. <http://www.woodthatsgood.co.uk/childrens-wooden-toy-product/169/cardboard-rocket-playhouse-toddlers-kids-role-play-paperpod>

27. <http://www.woodthatsgood.co.uk/childrens-wooden-toy-product/171/cardboard-pod-playhouse-toddlers-kids-role-play-paperpod>

28. http://kidsonroof.com/new/product_page.php?products_id=20

29. http://kidsonroof.com/new/product_page.php?products_id=17

30. <http://4.bp.blogspot.com/-5q6yS2z7reo/UGxODHtVG5I/AAAAAAAAEA/Hj966dQYvO8/s1600/villa+julia+cardboard+house+tiny+fort+playhouse+2.jpg>

31. <http://www.magismetoo.com/products.php?id=182>

32. <http://www.stashmama.com/2011/08/build-dream-playhouse-school-rules.html>

33-34. <http://buildadreamplayhouses.com/gallery/>

35. <http://liyamairson.daportfolio.com/gallery/548132#3>

36. <http://www.rakennetaankaupunki.fi/portfolio/13/>

37, 38. Katriina Rinkinen 2013

39. Satu Lönnroth 2013

40. <http://www.facebook.com/photo.php?fbid=283156585031661&set=pb.181211951892792.-2207520000.1364120199&type=3&theater>

41. <http://www.facebook.com/photo.php?fbid=507175969296387&set=pb.181211951892792.-2207520000.1364116876&type=3&theater>

42. http://www.rakennetaankaupunki.fi/portfolio/musiikkitalo_skidit-festarit-helsinki-suomi/

43. <http://www.facebook.com/photo.php?fbid=479070572106927&set=a.181212458559408.49757.181211951892792&type=1&theater>

Muut aihetta tukevat teokset:

Ende, M. 2004.

Momo,
Helsinki, WSOY

Edward Melhuish.

Design for Young Children and What Child Development Research Tells Us.
Saatavissa: http://www.magismetoo.com/history/melhuish_eng.pdf